

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Перший проректор
 _____ Кузнецова Г.П.
 (підпис, прізвище та ініціали)
 «__» _____ 20__ р.

Робоча програма практики
ПЕДАГОГІЧНА
(НА РОБОЧОМУ МІСЦІ ВИКЛАДАЧА)

для студентів галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
 спеціальність: 014 Середня освіта (Трудове навчання та технології)
 Освітня програма: Середня освіта (Трудове навчання та технології)
 Статус дисципліни: практика
 Шифр дисципліни П 3.1.4 Б 014 (6 кредитів); П 3.1.2. Б 014 (6 кредитів)
 Факультет технологічної і професійної освіти
 Кафедра технологічної і професійної освіти

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальне навантаження		Кількість годин						Вид семестрового контролю			
			Європейські кредити	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ІРС	Курсовий проект	Курсова робота	Залік	Іспит
					Всього	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
Денна 4 р.н.	4	8	6	180						180			+	
Денна 2 р.н.	2	4	6	180						180			+	
Заочна 4 рн	4	8	3	90						90			+	
Заочна 2 рн	2	4	3	90						90			+	

Робоча програма складена на основі ОП підготовки бакалаврів, галузевого стандарту вищої освіти, навчального плану підготовки бакалавра спеціальності «014 Середня освіта (Трудовенавчання та технології)».

Програму складено _____ Хоруженко Т.А.

Схвалено на засіданні кафедри технологічної і професійної освіти.

Протокол № 2 від “30” вересня 2019 р.

Зав. кафедри технологічної і професійної освіти _____ Курок В.П.
 Декан факультету _____ Грудинін Б.О.

Робоча навчальна програма розглянута та схвалена методичною радою факультету технологічної і професійної освіти

Голова методичної ради _____ Грудинін Б.О.

ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ «НА РОБОЧОМУ МІСЦІ ВИКЛАДАЧА»

Навчально-наукова педагогічна практика студентів магістратури сприяє закріпленню й систематизації професійних знань, набуттю практичних навиків здійснення навчально-виховної роботи у закладі вищої освіти.

Згідно з навчальними планами підготовки спеціалістів за освітньо-кваліфікаційним рівнем "Магістр", педагогічна практика проводиться у II семестрі загальною тривалістю 4 тижнів для студентів магістратури денної форми навчання та 3 тижні для студентів заочної форми навчання. Базами проходження педагогічної практики студентів-магістрів є фахові кафедри Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Мета та завдання практики

Метою педагогічної практики студентів магістратури є вивчення змісту, форм та напрямів діяльності викладача ЗВО, підготовка до здійснення навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти, організація й проведення педагогічного дослідження, систематизація, розширення й закріплення професійних знань.

Зміст діяльності магістрантів у процесі проходження педагогічної практики спрямований на розвиток комунікативних умінь, соціалізації їхньої особистості, засвоєння суспільних норм, цінностей педагогічної професії, формування персональної ділової культури як майбутніх викладачів ЗВО, навиків ведення самостійної наукової роботи, дослідження й експериментування.

Основні завдання практики:

- закріплення та поглиблення професійних знань, умінь і навичок;
- оволодіння методикою аналізу навчальних занять у ЗВО;
- засвоєння методики підготовки й проведення лекційних, лабораторних та практичних занять;
- оволодіння методикою розробки та проведення факультетських і загальноуніверситетських виховних заходів;
- розвиток особистих якостей як майбутніх викладачів закладів вищої освіти;
- впровадження розроблених методик та навчально-методичних матеріалів магістерського дослідження в навчально-виховний процес.

Крім вищезначених завдань, у кожному конкретному випадку програма практики доповнюється індивідуальними завданнями для кожного студента відповідно до теми магістерської роботи, які визначаються керівником практики.

Зміст діяльності студентів-практикантів

Перед початком педагогічної практики проводиться настановча конференція, у роботі якої беруть участь групові та методичні керівники практикою.

Протягом першого тижня спільно з груповим керівником магістрант розробляє й затверджує індивідуальний план роботи та графік проведення виховних справ. У співпраці із методистом магістрант визначає навчальну

дисципліну та теми, з яких буде проведено лекції, практичні та лабораторні заняття, зміст науково-дослідної діяльності та індивідуального завдання. Визначені види робіт студент вносить до індивідуального плану роботи, зазначаючи строки їхнього виконання відповідно до розкладу навчальних занять.

У процесі педагогічної практики «На робочому місці викладача» студенти беруть участь в усіх видах науково-педагогічної і організаційної роботи фахової кафедри і (або) підрозділів факультету технологічної та професійної освіти.

За період педагогічної практики студенти-магістранти повинні виконати такі види робіт:

1) комплексне вивчення змісту, форм та напрямів діяльності викладача ЗВО:

- вивчення змісту навчальної та робочої навчальної програми обраної дисципліни, а саме: курсу лекцій, планів лабораторних та практичних занять, змісту модульних контрольних робіт, тем курсових робіт, питань до заліку/екзамену, системи обліку та оцінювання навчальних досягнень студентів, навчально-методичної літератури (в т.ч. за авторством викладача), дидактичного і матеріально-технічного забезпечення з предмету;

2) здійснення навчальної та методичної роботи з предмету:

- відвідування, спостереження й аналіз навчальних занять провідних викладачів кафедри з різних дисциплін (2 лекції, 2 практичних чи лабораторних заняття), складання відгуку до одного лекційного та лабораторного (практичного) заняття;

- розробка планів практичних і лабораторних занять за визначеними темами закріпленої навчальної дисципліни та їхнє проведення (3 заняття);

- підбір і виготовлення наочності та дидактичних матеріалів для проведення навчальних занять;

- розробка тестових завдань з метою оцінювання якості засвоєного навчального матеріалу;

- аналіз публікацій за темами навчальної дисципліни за останній рік (книги, журнали, статті та ін.).

3) здійснення виховної роботи:

- вивчення плану та технології роботи куратора зі студентською групою;

- підготовка та проведення факультетського чи загальноуніверситетського виховного заходу.

4) науково-дослідна робота:

- упровадження розроблених методик магістерського дослідження в навчальний процес;

- аналіз та обробка отриманих даних педагогічного дослідження, формулювання відповідних висновків;

- участь у науково-практичних конференціях і семінарах, які проводяться викладачами кафедри в період практики;

- виконання індивідуального завдання за темою магістерського дослідження;

- підготовка доповіді на науково-практичну конференцію студентів;

- проведення психолого-педагогічних досліджень студентського колективу.

Форми звітності студента про практику

По закінченню педагогічної практики у трьохденний термін магістранти повинні представити *груповому керівникові* наступну документацію:

- 1) індивідуальний план проходження педагогічної практики (додаток А.10);
- 2) план-конспект проведеного виховного заходу (додаток А.5);
- 3) характеристику на роботу студента-практиканта (підписує науковий керівник, завідувач кафедри, декан факультету, ставиться печатка деканату та кутовий штамп) (додаток А.9);
- 4) звіт про проведену роботу (додаток А.14).

Методисту:

- 1) аналіз одного лекційного та лабораторного (практичного) заняття (додаток А.11);
- 2) методичний комплекс за обраними темами навчальної дисципліни, завірений керівником педагогічної практики, що включає:
  - а) плани 5 (3 для заочної форми навчання) лекцій, лабораторних або практичних занять із вказівкою списку використаних джерел (додаток Д.5);
  - б) виготовлену наочність та дидактичні матеріали;
  - в) тестові завдання (додаток Д.6);
  - г) електронні презентації, відеофрагменти тощо;
  - д) список публікацій за темами навчальної дисципліни за останній рік (книги, журнали, статті і ін.) ;
- 3) копію звіту про виконану роботу (додаток А.14).

Норми оцінювання роботи студентів під час практики

Основними показниками для оцінювання роботи студента під час практики є: виконання програми практики, результати виконання індивідуальних завдань, навчальна і трудова дисципліна, якість звітної документації.

Оцінювання якості проведених навчальних занять відбувається з урахуванням таких показників:

- орієнтація магістранта в змісті та структурі навчального матеріалу;
- комплексне використання методів і засобів навчання;
- рівень науковості проведених магістрантом занять;
- доступність та емоційність викладу навчального матеріалу;
- характер спілкування магістранта зі студентською аудиторією;
- уміння створювати й підтримувати емоційний комфорт на занятті;
- здатність приймати адекватні педагогічній ситуації рішення;
- раціональність організації пізнавальної діяльності студентів;
- застосування доцільних способів активізації пізнавальної діяльності студентів;

- критичність і повнота аналізу проведених занять особисто та іншими магістрантами.

Критерії оцінювання роботи студентів-практикантів

№ з/п	Види діяльності студента-практиканта	Кількість балів	Ваговий коефіцієнт
1.	Проведення навчальних занять	30	0,3
2.	Проведення виховного заходу	20	0,2
3.	Підготовка методичного комплексу проведених до проведених занять, в тому числі за дистанційною формою навчання	30	0,3
4.	Оформлення звітної документації	10	0,1
5.	Характеристика	10	0,1
	Разом	100	1,0

Рекомендована література до програми практики

Основна

1. Алексюк А. Педагогіка вищої школи: курс лекцій. Модульне навчання: навч.посібник. К. : «ІСДО», 1993. 220 с.

2. Артемова Л. Педагогіка і методика вищої школи : навч.посіб. К.: «Кондор», 2008. 272 с.

3. Вітвицька С. Основи педагогіки вищої школи: метод посіб.для студ. ВНЗ. К., 2003.

4. Закон України «Про вищу освіту».

5. Концепція національного виховання. К., 1994.

6. Лекції з педагогіки вищої школи: навч.посіб. [2-е вид.доп і випр.] Х. : «ОВС», 2010. 480 с.

7. Корсак К. В. Вища освіта і Болонський процес : навч.посіб. К. : «МАУП», 2007. 352 с.

8. Ельбрехт О. Педагогіка вищої школи : модульний лекційно-практичний курс для магістрів і викладачів вищ.навч.заклад. К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2005. 78 с.

9. Фіцула М. Педагогіка вищої школи : навч.пос. К. : «Академія», 2006. 257 с.

Допоміжна

1. Гура О. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. К., 2005. 204 с.

2. Курок В.П., Поліщук В.М. Кредитно-модульна система організації навчального процесу у Глухівському ДПУ : навч.посіб . Глухів : «РВВ ГДПУ», 2006. 120 с.

3. Романовська О. Досвід вищої освіти США ХХ-ХХ1 століття. [Кн.1]. Гуманітарна та підприємницька підготовка американців : навч. посіб. / О. Романовська. – В., 2009. – 180 с.

4. Семенов О. Формування культури педагогічного спілкування засобами української літератури: практикум : навч. посіб. Глухів, 2005.

5. Дудник Н., Чепіль М. Педагогічні технології : навчальний посібник К., 2012. 220 с.

6. Вища освіта України : теоретичний та науково-методичний часопис. – К., 2009, 2010, 2011, 2012...

7. Вища школа: теоретичний та практичний часопис. – К., 2009, 2010, 2011, 2012...

Електронні джерела

1. Макаренко А.С. Електронний архив [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.makarenko.edu.ru/>

2. Фіцула М.М. Педагогіка : Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. [Електронний ресурс] / Михайло Миколайович Фіцула – Тернопіль: "Навчальна книга-Богдан", 1997. – 192 с. – Режим доступу : www.socgum.mdpu.org.ua/prepodavатели/kuchina/Ficula_Pedagogica.pdf

3. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования : учебное пособие [Электронный ресурс] / [Е. С. Полат, М. Ю. Бухаркина, М. В. Моисеева, А. Е. Петров] ; под ред. Е. С. Полат. – М. : Издательский центр «Академия». – 2002. – 272 с. – Режим доступу : www.twirpx.com/file/201685/

4. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник [Електронний ресурс] / В. Л. Ортинський // Українські підручники онлайн. – режим доступу : http://pidruchniki.ws/00000000/pedagogika/pedagogika_vischoyi_shkoli_-_ortinskiy_vl

5. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник [Електронний ресурс] / А. І. Кузьмінський. – К. : Знання, 2005. – 486 с. – Електронна бібліотека підручників та Українських рефератів. – Режим доступу : <http://www.info-library.com.ua/books-book-105.html>.

Рекомендований список літератури для написання психолого-педагогічної характеристики

1. Корольчук М. С., Крайнюк В. М., Марченко В.М. Психологія: схеми, опорні конспекти, методики : навчальний посібник для студентів вищих навч. закладів; за заг. ред. М. С. Корольчука. К. : Ельга, Ніка-центр, 2005.

2. Пашукова Г. І., Допіра А. І., Д'яконов Г. В. Практикум із загальної психології; за ред. Г. І. Пашукової. К. : «Знання», КОО, 2000.

ДОДАТКИ

Додаток А.5

Зміст і оформлення виховного заходу

Виховний захід – це одна з найпоширеніших організаційних форм у позаурочній та позашкільній виховній роботі. Він повинен природно витікати із конкретних життєвих ситуацій у класі, школі, у навколишньому середовищі. Під час планування варто зважати на умови життя й оточення, на національну культуру, традиції, на вікові й індивідуальні особливості дітей конкретного класу, їхні інтереси, на завдання виховної роботи з певним класом, на особливості шкільного колективу.

Підготовка й організація виховного заходу спрямовані на формування й розвиток ставлення учнів до оточуючих людей і речей, підвищення рівня вихованості дітей. При цьому слід пам'ятати, що в процесі кожної взаємодії зазвичай розв'язують цілий комплекс виховних завдань.

Виховний захід – є процес, перебіг якого передбачає кілька взаємопов'язаних стадій (етапів):

1. Цілепокладання (аналіз обстановки, визначення актуальності теми заходу, цілі, завдання виховної справи).
2. Планування (підготовча частина, організаційна частина, складання програми позакласного заходу).
3. Організація діяльності вихованців.
4. Самовираження особистості й результати безпосереднього виховного впливу, колективний аналіз виховної дії, самоаналіз.
5. Педагогічна рефлексія та релаксація.

Складання програми позакласного заходу

Підготовча частина

Визначення мети й завдань заходу:

- обрати види, форми та методи роботи з урахуванням віку учнів;
- вибір форми виховних занять в залежності від змісту та від спрямування виховних завдань, віку учнів, рівня їх вихованості;
- продумати, як найоптимальніше залучити дітей до підготовки та проведення заходу;
- визначити можливість участі батьків, фахівців з тематики заходу, психологів, представників громадських організацій.

Організаційна частина

- добір тематичного матеріалу (змістовність, переконливість з огляду на застосування вербальних методів, методів привчання, спонукання, а також вправлення, змагання , заохочення)
- застосування цікавих, творчих, індивідуальних завдань;
- побудова логічної послідовності й завершеності теми на підставі обраної мети заходу;
- визначення тривалості заходу з урахуванням віку вихованців та місця проведення;
- добір матеріалу для оформлення композицій з метою досягнення емоційності сприймання (за потреби).

Алгоритм роботи над виховним заходом

1. План підготовки (детальний). Письмовий виклад.
2. Написання сценарію. Письмовий виклад перебігу заходу.
3. Складання схеми аналізу запланованого заходу.

Послідовність оформлення виховного заходу

- 1 сторінка – титульна;
- 2 сторінка – відмітка про консультації та затвердження конспекту класним керівником і керівником групи;
- 3 сторінка – тема, мета, завдання заходу, форма проведення, діяльнісна структура, обладнання, місце проведення;
- 4 сторінка – зміст заходу;
- остання сторінка – використана література під час підготовки виховного заходу.

Схема написання конспекту виховного заходу

План-конспект виховного заходу

(тема заходу)

проведеного в _____ класі _____ школи _____

студентом (кою) _____ групи, _____ курсу _____ факультету _____

Глухівського НПУ ім. О.Довженка

(П.І.Б.)

Тема: стислий, короткий вислів, іноді віршований, що розкриває суть виховного заходу.

Мета: ідеальне уявлення результату, який має бути досягнутий на практиці.

Загальна мета на тому чи іншому рівні таксономії (ієрархії) є синтетичною категорією, що охоплює всі аспекти педагогічної взаємодії. Вона конкретизується завданнями, які повинні бути реальними (посильними).

Завдання мають бути спрямовані на:

- а) емоційне стимулювання;
- б) формування відповідних мотивів;
- в) пізнання певних явищ, фактів;
- г) формування дієво-практичних навичок.

Форма проведення виховного заходу

(Реальний процес, пов'язаний з організацією виховної діяльності). Приклад: бесіда, круглий стіл, диспут, інформаційна година, інтелектуальна гра, турнір, усний журнал, родинне свято, виховна година, брейн-ринг, спортивне змагання, благодійні акції, аукціони, мандрівки тощо.

Вибір форми проведення залежить від змісту та спрямування виховних завдань, віку учнів, рівня їх виховання, особистого соціального досвіду; особливостей дитячого колективу і його традицій; від технічних можливостей та рівня професіоналізму вчителя.

Засоби

Надбання матеріальної та духовної культури, що використовуються для вирішення виховної мети.

Місце проведення

Діяльнісна структура виховного заходу.

Продумати, як найоптимальніше залучити вихованців до підготовки та проведення виховного заходу.

Подається список вихованців з точним переліком доручень, ролей, дій, функцій.

Діяльність – фронтальна,
групова,
індивідуальна

Види фронтальної діяльності:

прослуховування вчителем, товаришами, перегляд кінофільму, переживання подій, осмислення отриманої інформації, участь у підготовці та проведенні виховного заходу.

Види групової діяльності:

підготовка монтажу, ілюстративного матеріалу, оформлення місця проведення, збирання інформації.

Види індивідуальної діяльності: види діяльності, ролі, функції обговорювання в класі з метою їх оптимізації.

План виховного заходу

1. *Організаційний етап.*

- а) розповідь, бесіда, емоційне стимулювання за допомогою створення виховних ситуацій,

2. *Реалізаційний етап.*

- а) розкриття мети та задач заходу; спрямування дітей на роботу та пошук відповідей на питання.
- б) використання методичних прийомів;
- в) застосування тестів, анкет, відеосюжетів, ігрової діяльності.

3. *Підсумковий етап.*

- а) аналіз позитивних досягнень учнів;
- б) заключне слово вчителя;
- в) ґрунтовність висновків, зроблених у ході заходу та по його завершенню.

Додаток А.9

Вимоги до оформлення характеристики на роботу студента-практиканта

Характеристика (від грецького – той, що є відмітною рисою) – це документ, у якому поряд з інформацією про навчально-виховну діяльність студента подається комплексна оцінка його професійних та особистісних якостей, виявлених за час проходження педагогічної практики.

Реквізити характеристики

1. назва документа;
2. заголовок;
3. текст;
4. підписи керівних осіб;
5. дата;
6. печатка.

Структура характеристики

Назва документа друкується по центру аркуша великими літерами без лапок.

Заголовок характеристики – це інформація про особу студента-практиканта, відомості про місце його навчання та проходження практики, які викладають у родовому відмінку й розміщують у стовпчик біля правого берега документа. Цей реквізит розташовують на два міжрядкових інтервали нижче від назви документа.

Текст характеристики містить відомості про ефективність роботи студента-практиканта, результати виконання окремих видів діяльності тощо. Під час оцінювання особистісних якостей студента-практиканта описують враження, що склалися у процесі ділового (формального) й неформального спілкування.

Стиль викладу характеристики – офіційно-діловий. Варто уникати надто різких оцінок тих чи інших якостей. Документ повинен містити максимально об'єктивну інформацію. Водночас необхідно віддати перевагу більш ретельному опису найважливіших рис характеру та професійних навичок.

У підсумку роблять відповідні висновки й вказують рекомендовану оцінку за практику.

Підписує характеристику керівник освітньої установи та безпосередній начальник (класний керівник, учитель (і) фахового (их) предмету(ів) тощо).

Орієнтовна схема характеристики на роботу студента-практиканта

Х А Р А К Т Е Р И С Т И К А

КУТОВИЙ ШТАМП

Прізвище, ім'я, по батькові
студента-практиканта ___ курсу, ___ групи факультету технологічної та професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, який проходив
педагогічну практику в _____
(повна назва навчального закладу)
з ___ по _____ 20__ року

Прізвище, ім'я, по батькові (називний відмінок) проходив _____ (назва практики) педагогічну практику з __. __. __ р. по __. __. __ р. у _____ (повна назва навчального закладу).

За час проходження педагогічної практики _____ (ПІБ студента-практиканта) підготував і провів _____ (вказати кількість) уроків з _____ (вказати навчальний предмет(и) у _____ класі та виховний захід у _____ класі на тему: «_____». За час проходження практики _____ (ПІБ) виявив високий рівень знань з програмового та фактичного матеріалу та достатній рівень володіння методикою викладання _____. Усі уроки студент-практикант проводив на належному науковому й методичному рівні. До уроків студент готувався добросовісно, постійно консультаувався з вчителем _____. Тему і мету уроку визначав чітко й повністю дотримувався структури уроку. На уроках _____ вміло здійснював індивідуальний підхід до учнів та постійно звертав увагу на підтримання дисципліни в класі.

_____ зарекомендував себе як відповідальний, працелюбний, доброзичливий та творчий педагог. Слід зазначити, що даному студенту слід більш вимогливо ставитись до _____.

Рекомендована оцінка за практику «_____».

_____.____.20__ р.

Груповий керівник _____ (ПІБ)
(підпис)

Декан факультету _____ (ПІБ)
(підпис)

ПЕЧАТКА УСТАНОВИ, ДЕ ПРОХОДИЛА ПРАКТИКА

Додаток А.10
Зразок оформлення індивідуального плану роботи магістранта

Титульна сторінка

Міністерство освіти і науки України
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

“Затверджую”
Груповий керівник _____

«__» _____ 20__ р.

Індивідуальний план роботи магістранта-практиканта
(спеціальність 8.01010301 Технологічна освіта)
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка,
який(яка) проходив(ла)практику
на кафедрі _____ факультету _____
та у ЗОШ ІІ-ІІІ ст.-інтернат-ліцей
м. Глухова з «__» _____ 20__ р. по «__» _____ 20__ р.

Глухів – 20__ р.

Друга сторінка та інші (варіант на вибір магістранта)

Під час планування та організації своєї роботи в ході педпрактики з метою врахування бюджету часу магістрантам рекомендується планувати виконання завдань практики з орієнтацією на метод ”Альпи”

Варіант А

Схема індивідуального плану роботи за методом “Альпи”

Дата	Вид робіт	Пріоритет			Час виконання	Делегування справи	Аналіз виконання
		А	Б	В			

Варіант Б

Дата	Планування навчальної роботи у ВНЗ	Науково-дослідна робота	Науково-методична робота	Вивчення та аналіз досвіду роботи ВНЗ	Ознайомлення зі специфікою організації закладу новітнього типу

Додаток А.11

Протокол запису навчального заняття

Етап заняття та його зміст	Затрачено часу	Методи, прийоми та засоби, що використовувались	Форми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів	Примітка

Схема аналізу лекції

На початку звіту про аналіз вказуються наступні дані: Спеціальність (спеціальності), для яких читається лекція. Курс. Навчальний предмет. Тема лекції. Місце проведення. Викладач.

Під час відвідування лекцій варто розглядати їх зміст і методику, керуючись такими критеріями:

1) використання в процесі читання лекцій новітніх здобутків вітчизняної та зарубіжної психолого-педагогічної науки (комплекс застосування принципів, методів, прийомів і засобів навчання, проблемний виклад, обґрунтованість створення проблемних ситуацій, позитивне розв’язання внутрішніх суперечностей лекцій, навчальна діагностика тощо;

2) активізація розумових сил студентів, її шляхи, прийоми та засоби;

3) професійна орієнтація лекції;

4) системність і послідовність у розкритті теми лекції;

5) міра пов’язаності лекції із самостійною роботою студентів, з їх підготовкою до проведення практичних, лабораторних та індивідуальних занять;

- б) критичні зауваження та пропозиції щодо покращення проведення лекції.

Схема аналізу практичного (лабораторного) заняття

На початку звіту про аналіз вказуються наступні дані: Спеціальність, для якої проводиться заняття. Курс. Група. Навчальний предмет. Тема заняття. Місце проведення. Викладач.

Далі висвітлюються такі питання:

- а) структура заняття (чи відповідає вона специфіці практичного (лабораторного) заняття);
- б) основні методи проведення заняття, в тому числі дослідницькі, їх раціональність і наукове спрямування;
- в) професійні вміння та навички, що формуються в студентів (відсутність яких знань та умінь у студентів ще відчувається?);
- г) забезпечення студентів необхідними засобами навчання, дидактичним матеріалом;
- д) якість зробленої інструкції щодо виконання самостійного (домашнього) завдання;
- е) перелік труднощів, що виникли у викладача й студентів у ході заняття;
- є) ефективність заняття;
- ж) критичні зауваження і пропозиції щодо поліпшення структури та вдосконалення методики проведення.

Додаток А.14

Схема звіту магістранта-практиканта

Звіт
Магістранта-практиканта _____ (ПІБ)
_____ факультету
який (ка) проходив (ла) педпрактику у Глухівському НПУ ім. О. Довженка
та закладі нового типу _____
з _____ по _____ 20__ року

Груповий керівник _____
Методист _____

Звіт пишеться відповідно до змісту діяльності магістрантів та індивідуального плану роботи.

1. Коротка характеристика умов проходження практики.
2. Виконання індивідуального плану. Причини відхилення від плану.
3. Труднощі, які відчули під час проходження практики.
4. Враження від практики. Загальні висновки, пропозиції відносно поліпшення практики.
5. Дата, підпис.

Додаток В.5

Орієнтовна схема психолого-педагогічної характеристики на студентську групу

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ

1. Обсяг – 6-8 стор. рукописного тексту на папері формату А 4.
2. Розкриття завдань кожної складової характеристики має починатися дублюванням назви складової (всього – 10 складових).
3. Виклад інформації має бути доказовим. Рекомендується уникати загальних формулювань типу "група організована" (а з чого це видно?), "має високий рівень розвитку" (якщо так, то які критерії такого рівня?) тощо.
4. Необхідно постійно аналізувати факти, не обмежуючись їх описом (кожне пункт розглядається крізь призму "Чому? Чого? Як?").
5. Висновки характеристики (п. 9) – це узагальнене формулювання найбільш проблемних особливостей групи, а також виокремлення в неї перспективних напрямків розвитку.
6. Рекомендації характеристики (п. 10) – це демонстрування способів співпраці викладача зі студентами, які (способи) дозволяють передусім у прикладному аспекті реалізувати сформульовані висновки.
7. П. 8 повністю з'ясується на основі знання матеріалу психології вищої школи.

Примітки: 1. Забороняється використовувати будь-які способи дослідження, в яких вживається термін "тест". 2. Рекомендується використовувати бесіду, спостереження, аналіз продуктів діяльності. 3. Дозволяється виходити за межі нижче запропонованих 10-ти складових характеристик, але за умови з'ясування передусім їхнього змісту. 4. Без доказових розгорнутих висновків і рекомендацій характеристика не може бути оцінена на мінімальну позитивну оцінку. 5. Оцінка за характеристику є комплексною: 1) оцінка змісту записів, які

умовно розділяються на три блоки: а) пп. 1-7; б) п. 8; в) пп.9-10; 2) оцінка рівня розуміння змісту записів (на основі співбесіди з психологом-консультантом).

СТРУКТУРА ХАРАКТЕРИСТИКИ

1. Загальні відомості про групу: 1) кількісний і статевий склад; 2) соціальний і майновий стан.
2. Ступінь розвитку групи: зміст, перспективи розвитку. Переважаючий настрій (мажорний, мінорний). Комунікативність: інтелектуальна, вольова, соціально-психологічна. Ієрархія лідерів та інших членів групи. Домінуючі механізми групової взаємодії.
3. Особливості взаємовідносин: 1) прояви відповідальності (безвідповідальності), взаємодопомоги (індивідуалізму) тощо; 2) загальні та індивідуальні інтереси: їх гармонічність (дисгармонічність); 3) дружба й товаришування; 4) взаємини між хлопцями і дівчатами; 5) наявність мікрогруп та мотиви їх створення й збереження; 6) рівень вихованості; 7) рівень індивідуально-типологічних відмінностей, особливо здібностей; 8) суперечності та кризи студентського віку.
4. Загальна характеристика навчальної діяльності як провідної: 1) студент як суб'єкт навчально-професійної діяльності; 2) характеристика успішності з окремих предметів (можливі причини неуспішності та засоби їх подолання); 3) діяльність і поведінка на заняттях; 4) мотивація навчання; 5) наявні чинники й фази учіння; 6) організація самостійної роботи; 7) засоби саморегуляції; 8) педагогічний контроль і оцінка як функція процесу управління.
5. Світоглядні особливості: потреби, ідеали, ціннісні орієнтації, самоствавлення й взаємоставлення, переконання.
6. Типові особливості окремих (3-4) студентів: 1) загальний тип; 2) соціальна роль у групі; 3) позитивні й негативні якості ("організатори – дезорганізатори навчальної дисципліни", "ініціатори – імітатори", "ерудовані – примітивні", "впливові – аутсайтери") тощо.
7. Негативні соціально-психологічні явища: списування, підказки, дезінформація, заздрість, інтриги, елітаризм, бойкот, замовчування негативних вчинків тощо.
8. Які завдання психології вищої школи на прикладі цієї групи є найбільш актуальними (продемонструвати, як мінімум, по два науково-дослідних і практичних завдань)?
9. Висновки.
10. Рекомендації (на основі висновків та пропозицій ефективної реалізації завдань психології вищої школи

До характеристики можуть додаватися емпіричні матеріали про роботу з групою (анкети, результати спостережень тощо).

Додаток Д.5

Схема лабораторного заняття

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № ____

ТЕМА: _____.

МЕТА: засвоєння (закріплення, систематизація) знань з _____; формування (удосконалення) вмінь _____.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: _____

ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

Допоміжна:

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОПІДГОТОВКИ:

I. Опрацювати теоретичні відомості, вказані літературні джерела, знайти та законспектувати відповіді на наступні питання: _____

II. Скласти технологічні карти, технологічні схеми, калькуляційні картки на _____.

ХІД РОБОТИ

- 1.
- 2.

ТЕОРЕТИЧНІ ВІДОМОСТІ

.....

ЗАВДАННЯ

- 1.
- 2.
- ...

ЗВІТ

- 1.
- 2.
- 3.

Додаток Д.6

Вимоги до складання тестових завдань

1. Тест доповнення відноситься до тестових завдань *відкритого типу*, що передбачають вільні відповіді тих, хто тестується. Це є завдання без запропонованих варіантів відповідей, яке використовується для виявлення знань термінів, визначень, понять тощо.

Складання таких тестових завдань рекомендується розпочинати з постановки запитання. Далі формується повна й правильна відповідь таким чином, щоб ключове слово було на початку відповіді, а навчальний елемент, знання якого має бути перевірене, – укінці. З правильною відповіді вилучається відповідний навчальний елемент, і тестове завдання готове.

Доповніть твердження:

1. ДВОБІЧНА ТЕХНІКА ВИШИВАННЯ, ЯКУ ВИКОНУЮТЬ СТІБКАМИ РІЗНОЇ ДОВЖИНИ ШВОМ «УПЕРЕД ГОЛКУ», НАЗИВАЄТЬСЯ _____.

Правила складання:

- 1) питання повинні бути чіткими і зрозумілими;
- 2) пробіл (трикрапки) не повинні спотворювати зміст речення;
- 3) пропущене слово повинно бути істотним, ключовим;
- 4) можлива тільки одна однозначна відповідь.

Розглянемо тестові завдання закритого типу.

2. Альтернативний тест, в якому студент повинен вирішити, чи є правильним або неправильним твердження. Як правило, його використовують для грубої перевірки правильності вибору або прийняття рішення в згорненій формі.

Обведіть правильну відповідь:

2. ТВЕРДЖЕННЯ, ЩО СУКУПНІСТЬ ПРАВИЛ ПОВЕДІНКИ У ТОВАРИСТВІ, НА СЛУЖБІ, У ГРОМАДСЬКИХ МІСЦЯХ, НАЗИВАЄТЬСЯ ЕТИКЕТОМ,

- А. Правильне
Б. Неправильне.

Правила складання:

- 1) не можна користуватися словами, які підказують правильну відповідь (наприклад: всі, деякі тощо);
- 2) правильні й неправильні речення необхідно давати вперемішку, щоб у порядку їх розташування не було закономірності;
- 3) речення повинно бути явно правильним або неправильним;
- 4) думка, яку віщує речення, повинна бути точно сформульована.

3. Вибірковий тест. Завдання такого типу доцільно використовувати в тих випадках, коли необхідно перевірити уміння правильно відтворювати отримані знання. У такому типі тестових завдань із запропонованих декількох відповідей правильною є лише одна. Під час складання таких завдань виникають труднощі в підборі дистракторів - варіантів відповідей, що повинні бути достатньо схожими на правильні.

Виберіть одну найбільш правильну (найповнішу) відповідь:

3. ШОВ, ЯКИЙ ВИКОРИСТОВУЮТЬ ДЛЯ З'ЄДНАННЯ ВІДКРИТИХ ПЕТЕЛЬ ДВОХ ПОЛОТЕН В'ЯЗАНОГО ВИРОБУ, НАЗИВАЄТЬСЯ

- А. Вертикальним
Б. Горизонтальним
В. Кетельним.

Правила складання:

- 1) кількість варіантів відповідей повинна бути принаймні три але не більше п'яти;
- 2) правильна відповідь повинна знаходитися на будь-якому місці, а не тільки на першому чи останньому;
- 3) правильна відповідь не повинна бути набагато достовірніша за інші, а неправильні варіанти абсурдними;
- 4) всі варіанти відповіді повинні бути в одній граматичній формі.

4. Тест відповідності. Завдання подаються у вигляді двох чи більше колонок слів, фраз, графічних зображень, цифрових або літерних позначень тощо. Кожний елемент у відповідній колонці нумерується цифрою або літерою. Тому, хто тестується, необхідно визначити відповідність елементів, розміщених у різних колонках, тобто вибрати ті, що зв'язані один з одним.

Установіть відповідність у вигляді комбінації цифр і букв:

4. ЗЕРНОВІ КУЛЬТУРИ І КРУПИ

<u>Зернові культури</u>	<u>Крупи</u>
I.Пшениця. II.Овес. III.Просо.	A - перлова Б – манна B - Геркулес Г - пшоно Д - ячна.
I - _____ ; II - _____ ; III - _____ .	

Складаючи такі завдання, треба дотримуватись правил:

- 1) Перелік елементів у колонках повинен складатися з однорідних елементів.

2) Кількість елементів у першій колонці може бути будь-якою, але доцільно не більше п'яти.

3) Для уникнення можливого припасування останнього запитання до останньої, ще невикористаної відповіді, кількість елементів у кожній колонці має бути різною. Як правило, у другому стовпці даних на два чи три більше, ніж в першому;

4) Відповіді рекомендується розміщувати в логічній, алфавітній, цифровій або хронологічній послідовності.

5. Тестові завдання *на відтворення правильної послідовності* потребують переструктурування даних або елементів будь-якої комбінації. Використання таких завдань доцільне для тестування умінь та знань правильної послідовності дій, алгоритмів діяльності, послідовностей, технологічних прийомів тощо. Той, хто тестується, повинен проставити порядкові номери дій, розміщених у вільному порядку.

Установіть правильну послідовність, представивши нумерацію цифрами:

5. ПОСЛІДОВНІСТЬ ПЕРВИННОЇ ОБРОБКИ РИБИ

- _____ - видалення голови;
- _____ - пластування, нарізання на порційні шматки;
- _____ - промивання холодною водою;
- _____ - обчищення від луски;
- _____ - видалення плавників;
- _____ - потрошіння.